

«Περί τοῦ ζητήματος τῆς “ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΕΩΣ”, συμφώνως τοῖς Ν. 3984/2011 καί 4075/2012»

Πρωτ. 4035

Αριθμ. Διεκπ. 1778

Αθήνησι 26η Σεπτεμβρίου 2013

Συνοδικῆ Ἀποφάσει, ληφθεῖσα ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 31ης μηνός Αὐγούστου ἐ.ε., καί κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῆς Βιοηθικῆς, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, ἤχθη εἰς τήν ἀπόφασιν ὅπως ὑπευθύνως πληροφορήσῃ ὑμᾶς ἐπί τῶν ὡς κάτωθι.

Διά τοῦ νέου Νόμου 3984/2011 περί τῶν μεταμοσχεύσεων καί τῆς δωρεᾶς ὀργάνων, ὁ ὁποῖος ἀντικατέστησε τόν παλαιότερον Νόμον 2737/1999, εἰσήχθη ἡ ἔννοια τῆς εἰκαζομένης συναίνεσεως, κατά τήν ὁποῖαν ὁποῖος δέν ἔχει δηλώσει ἐγγράφως, ὅσον ἦτο ἐν ζωῇ, ὅτι ἀρνεῖται τήν μετά θάνατον δωρεάν τῶν ὀργάνων του, τότε αὐτομάτως θεωρεῖται καί δωρητής. Ὑπό τήν ἔννοιαν αὐτήν, ἡ μή ἄρνησις ἐρμηνεύθη ὑπό τοῦ νομοθέτου ὡς συναίνεσις. Ἡ διατύπωσις τοῦ Ν. 3984 (ἄρθρ. 9, παρ. 2) ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ἡ ἀφαίρεση ενός ἢ περισσότερων ὀργάνων ἀπό ἐνήλικο, θανόν πρόσωπο πραγματοποιεῖται εφόσον, ὅσο ζούσε, δέν εἶχε ἐκφράσει τήν ἀντίθεση του». Ὁ Νόμος προέβλεπεν ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως θά ἤρχιζεν ἀπό 1ης Ἰουνίου 2013.

Εἰς τό ὡς ἄνω μέτρον ἀντέδρασαν διά ποικίλους λόγους διάφοροι φορεῖς, ὡς ὁ Ἐθνικός Ὄργανισμός Μεταμοσχεύσεων, οἱ σύλλογοι μεταμοσχευμένων, οἱ σύλλογοι νεφροπαθῶν, ὁ Πανελλήνιος Ἱατρικός Σύλλογος, ὁ Ἐθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτῶν Ἑλλάδος καί κυρίως ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἡ ὁποῖα μάλιστα ἀπέσυρε τόν ἐκπρόσωπόν της ἀπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ὄργανισμοῦ Μεταμοσχεύσεων.

Κατόπιν τούτου, ὁ τότε Ὑπουργός Ὑγείας, κ. Ἀνδρέας Λοβέρδος, ὑπεχρεώθη καί προσῆλθεν εἰς συνάντησιν μετά τῶν μελῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τήν 13ην Ὀκτωβρίου 2011, ὅποτε καί μεταπεισθεῖς ὑπεσχέθη νά διορθώσῃ διά τροπολογίας τήν ἐπίμαχον διάταξιν, ὅπερ καί τελικῶς ἐγένετο διά τοῦ Νόμου 4075/2012, ὅπου εἰσάγεται ἡ ἔννοια τῆς οἰκογενειακῆς συναίνεσεως (Ἄρθρο 55, παρ. 4, ΦΕΚ 89, τεύχ. Α', 11.4.2012), ἤτοι εἰς τήν ἀρχικὴν διατύπωσιν τοῦ Ν. 3984 (ἄρθρ. 9, παρ. 2) «Ἡ ἀφαίρεση ενός ἢ περισσότερων ὀργάνων ἀπό ἐνήλικο, θανόν πρόσωπο πραγματοποιεῖται εφόσον, ὅσο ζούσε, δέν εἶχε ἐκφράσει τήν ἀντίθεση του», προστίθεται ἡ περιοριστικὴ πρότασις: «καί κατόπιν συναίνεσης τῆς οἰκογένειάς του».

Ὡς ἐκ τούτου, εἰσάγεται ἡ συναίνεσις τῆς οἰκογενείας. Ἐν τέλει, αὐτὴ ἡ τροπολογία ἀφ' ἑνός μὲν καταργεῖ κατ' οὐσίαν τήν εἰκαζομένην συναίνεσιν, ἀφ' ἑτέρου δέ ὑπερέχει ἀκόμη καί τοῦ παλαιότερου νόμου, τοῦ Ν. 2737/1999, διότι ἐκεῖ ἤρκει ἡ σιωπὴ τῶν στενῶν συγγενῶν, ἐνῶ τώρα ἀπαιτεῖται ὅπωςδήποτε ἡ συναίνεσις των.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, διαπιστοῦται πασιφανῶς ὅτι ἡ ἀντίληψις καθ' ἣν ἀπό 1-6-2013 τυγχάνομεν ὅλοι «ἐν δυνάμει δότες» ἀποδεικνύεται προφανῶς ἐσφαλμένη. Ταῦτα πάντα γνωρίζοντες ὑμῖν, παρακαλοῦμεν ἐν ταυτῶν διά τήν ὀρθήν κατά τὰ ἀνωτέρω ἐπί τοῦ θέματος πληροφόρησιν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος.

Ἐντολῇ καί Ἐξουσιοδοτήσῃ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεραγματεὺς

+ Ὁ Διαυλείας Γαβριήλ